

„Én azt hiszem,
gyereket csak úgy lehet nevelni,
ha az ember megtiszteli azzal,
hogy komolyan veszi.”
(Szabó Magda)

A GYŐRI TÁNC- ÉS KÉPZŐMŰVÉSZETI ÁLTALÁNOS ISKOLA SZAKGIMNÁZIUM ÉS
KOLLÉGIUM
KOLLÉGIUMÁNAK

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Hatályos :
2014/15

2015/16

2016/17

2017/18

AZ INTÉZMÉNY HIVATALOS ADATAI

A kollégium hivatalos neve: GYŐRI TÁNC- ÉS KÉPZŐMŰVÉSZETI ÁLTALÁNOS ISKOLA, SZAKGIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM KOLLÉGIUMA

Alapítása: 2006. június

Címe: 9024 GYŐR, Szabolcska utca 6.

Telefonszáma: 06/96/513 595

Alapterülete: 843 négyzetméter

Férőhelyek száma: 82 (62 leány+20 fiú)

Szobák száma: 21

Általános jellemzők: koedukált, 5-13. évfolyamos korosztály, folyamatosan nyitva tartó

Beiskolázás: országos lefedettséggel, határon túliak fogadásával

Tanulócsoportok száma: 4

Nevelők száma: 11 fő

Technikai dolgozók száma: 1 fő (plusz alkalmi technikai segítők)

Fenntartó: Győri Tankerületi Központ

BEVEZETÉS

Pedagógiai programunk a kollégiumi szakmai tevékenységének, nevelési munkánknak, intézményünk pedagógiai elveinek és gyakorlatának - az összintézményi *Szervezeti és működési szabályzat* mellett - egyik kiemelkedően fontos stratégiai alapidokumentuma, amely meghatározza és kijelöli a kollégiumban folyó szakmai pedagógiai tevékenység fő területeit, a szakmai fejlesztés irányait. Vázolja, hogy intézményegységünk honnan, hová és milyen módon akar eljutni, azaz megfogalmazza a szakmai jövő tudatos alakítására irányuló elgondolásainkat.

Pedagógiai programunk átdolgozását és kiegészítését a jogszabályi változások, a társadalmi elvárások, valamint a szülők és a diákok igényeinek módosulása indokolja. A korrekciónál az alábbi jogszabályokat vettük figyelembe:

- a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényt
- az 59/2013. (VIII. 9.) EMMI-rendeletet a kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról
- a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendeletet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- a 22/2013. (III. 22.) EMMI-rendeletet az egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról

Pedagógiai programunk elkészítésekor figyelembe vettük még:

- a fenntartói elvárásokat
- a partneriskolák elvárásait
- a tanulók általános jellemzőit; a családi háttérben, a neveltségben bekövetkező változásokat - a tanulói és a szülői elégedettségmérés eredményeit
- a szülők elvárásait a kollégium működésével, illetve az itt folyó nevelőmunkával kapcsolatban - a kollégium belső és külső környezeti adottságait
- a humán feltételeket
- a gazdasági erőforrásokat
- pedagógiai hagyományainkat

A felülvizsgálat további céljai:

- a Nemzeti alaptantervvel való koherencia megteremtése
- a kompetencia alapú foglalkozásszervezés támogatásának érvényesítése

- a partnerközpontú működés gyakorlatának erősítése

KOLLÉGIUMUNKRÓL

A Győri Tánc- és Képzőművészeti Iskola Kollégiuma szerves része az anyaintézménynek, szervezetében, működésében mégis önálló. Koedukált, folyamatosan nyitva tartó nevelési intézmény.

Közel fél évszázados, 843 négyzetméter alapterületű épülete 2006 júniusában került iskolánkhoz; azóta néz szembe vele hivatalosan is az út túloldaláról. Ez a gyarapodás az első pillanattól kezdve szoros együvé tartozást, kényelmet, biztonságot, idő- és energia-megtakarítást jelentett minden érintett számára. Ugyanakkor hatalmas kihívást és lehetőséget is, amit azóta is folyamatosan próbálunk kiaknázni.

A kollégium épülete formailag egy szögletesített fektetett U alakot mintáz, melyet hangulatos park vesz körül. Szemből nézve bal szárnya egy-, jobb oldala kétszintes. A lányokat és a fiúkat 82+1 férőhelyen, 21 szobában tudjuk elhelyezni, melyek három kivétellel négyágyasak.

A kollégium főbejáratát az utcai kaputól zöldövezetes udvaron át érjük el. A bejárat utáni előtérből balra nyílik a porta, jobbra pedig a vezetői iroda. A rövid előtér tágas aulába visz, ahonnan a tanári szoba, az ágyneműraktár, a könyvtárként és gépteremként is szolgáló tanuló helyiség, a betegszoba, a tanári mosdó és a kapcsolószekrények helyisége közelíthető meg. Az aulában helyeztük el az értékmegőrző szekrényeket, a dokumentumok asztalát és egy kicsi számítógépparkot. Az aulából balról nyílik a lány 1 folyosó 9 szobával. Jobbra, egy kisebb aula átkötésében található a fiúk folyosója 5 szobával. A jelzett mellékaulából nyílik a mosóhelyiség és egy magas komfortfokozatú vendégszoba. Innen lépcső vezet fel az emeletre, a lány 2 folyosóra, ahol 7 szoba található. Ezen a szinten található egy kis konyha hangulatos előtérrel. Mindhárom folyosórészhez tág terű, nem túl régen felújított vizesblokk tartozik.

A szobák változó alapterületűek, elfogadható méretűek, viszonylag kényelmesek. Az alapfelszereltség saját ízlés szerint gazdagítható komfortérzetet növelő kiegészítőkkal. Egy havonta értékelt és jutalmazott verseny részeként a nevelők naponta ellenőrzik és pontozzák a szobák aktuális rendjét, esztétikai állapotát.

Az épületen kívülről nyílik még a bejárat mellett egy raktár és kazánház. Különálló épületem egy tároló. Csatolt része még az épületnek egy két szobás „elkülönítő”, illetve vendégszoba, melynek a kollégium főépületével való összenyitása tervben, illetve folyamatban van. Az intézmény mögötti parkos területen tűzrakó-hely és közepén sportpálya található.

A kollégiumi nevelésben jelenleg 11 fő vesz részt pontos beosztás szerint: 1 kollégiumvezető, 4 csoportvezető nevelőtanár, 1 részmunkaidős nevelőtanár, 3 hétközi éjszakás és 2 hétvégi ügyeletes nevelő. Nevelőink kivétel nélkül felsőfokú pedagógiai

végzettséggel rendelkeznek. Munkájukat az előírt központi és a helyi igényeknek megfelelő dokumentumok alapján végzik. A kollégiumi munkát közvetlenül, technikai dolgozóként egy portás segíti. Takarítók és egy karbantartók munkája egészíti ki a tevékenységünket.

A kollégium elsődleges feladata szervezett keretek között megteremteni a napi iskolai tanulmányok utáni értelmes, hasznos, sokszínű kollégista élet megéléséhez szükséges feltételeket, lehetőségeket és körülményeket. A kollégium nevelőtanárainak természetes törekvése egy nyugodt, oldott, kiegyensúlyozott, otthonos, szeretetteljes, humánus és diákközpontú légkör kialakítása és folyamatos fenntartása.

A kollégiumi szakmai tevékenység elsőrendű feladata a nevelés. Nevelési eszményünk a személyiség- és értékközpontú pedagógia. Felelősség és gondosság hatja át a nevelők munkáját úgy, hogy közben értéknek tekintik a gyermek autonóm személyiségét, mely a közösségi viszonyokban fejlődik és bontakozik ki egy értékközvetítési folyamat során.

A kollégiumi nevelés célja - többek között - a tanuló együttműködési képességének, neveltségi szintjének, szociális képességeinek (önismeret, önértékelés, énkép, kommunikációs készség, döntésképesség, konfliktuskezelés, önkifejezés, társas kapcsolatok, felelősségtudat és felelősségvállalás) fejlesztése, ill. a diákok szociális érzésének és érzékenységének elősegítése. A személyiségfejlesztő és jellemformáló tevékenység egyénre szabott módon valósul meg. A kollégium erős és határozott egyéniségeket akar nevelni az életkori érettségnek megfelelő megközelítéssel.

A kollégiumi nevelés egészét a humanizmus eszméje hatja át. A nevelési tevékenység a folyamatos törődés gyakorlatában ölt testet, ami a gyermek mindenoldalú ismeretének birtokában válik hitelessé. E nevelés a bizalom légkörére, a biztonság érzetére, a harmónia élményére épül.

A kollégium komoly szerepet vállal a művészetek iránti élmény alapú elkötelezettség mélyítésében, az ízlés és a kritikai érzék fejlesztésében, a nyelvi kultúra igényes használatában és ápolásában. Elsődleges feladataink közé soroljuk a demokratikus értékek iránti elkötelezettség és a legalapvetőbb identitások (haza, történelmi múlt, anyanyelv, család stb.) erősítését, az egészséges életmód, a környezettudatosság, a tolerancia, a szolidaritás és az empátia szemléletformáló alakítását.

A kollégium kiemelten elkötelezett a tanulássegítés terén (egyéni, kiscsoportos és tanulószobai tanulás; kikérdezés, korrepetálás, konzultáció; felzárkóztatás, tehetséggondozás). Alapvetően fontos szerepet szán az önállóságfejlesztésnek, a pályaorientációnak, az önálló életkezdés elősegítésének, az önképzési, a művelődési és a sportolási lehetőségek biztosításának.

A kollégium arculatának meghatározó és folyamatosan érvényesített eleme a szülőkkel való szoros kapcsolattartás. E kapcsolat terepe és módja nagyon gazdag és sokszínű. A

minőségbiztosítás részeként elégedettségi kérdőívek kitöltésére is kérjük őket. (Ugyanígy érdeklődve fordulunk ez ügyben kollégistáink felé is.)

A kollégium életét házirend, a mindennapok világát általános napirend szabályozza. A kollégisták részt vesznek kötelező (pl. tanulószoba, csoportfoglalkozás, gyűlések és megbeszélések), szabadon választott (pl. előadások, szakkörök, klubok, vetélkedők) és önálló szabadidős programokon. Kollégiumunkban zenebarát, anyanyelvi, protokoll és viselkedéskultúra, valamint kézműves szakkör működik.

Kiépültek a diákönkormányzat (diákközgyűlés, küldöttgyűlés, diáktanács, konzultációs fórumok) és a közösségi élet (kollégiumi gyűlés, diákfórum, csoportszintű megbeszélések, szoba-, szint- és csoportfelelősi konzultációk) szervezett keretei.

Kollégiumunkban kiemelkedően hangsúlyos szerepet tölt be a környezetvédelem, a környezettudatosság; a mindennapok gyakorlatába beépülő módon, szemléletformáló hatással. E programunk szerves részét képezik a vendéglőadások, a belső terek folyamatos virágosítása, az őszi tavaszi csoportos parkgondozási munkálatok, a gyógy- és fűszernövények kiskerti telepítése, a használt elemek szervezett gyűjtése és tárolása.

Kollégistáink a kollégiumi szabadtéri sportpályán, az iskolai torna- és konditeremben sportolnak. Sakk, pingpong, csocsó, darts, kosár és ügyességi házibajnokságokat, rejtvényfejtő versenyeket, nyelvhelyességi, helytörténeti, környezetvédelmi, sport témájú és közéleti vetélkedőket rendezünk. Rendszeresen részt veszünk más kollégiumok kulturális és sportrendezvényein. Kollégiumunk kezdeményezte a város kollégiumaiban folyó művészeti tevékenység (irodalom, zene, tánc, képzőművészet) kölcsönös egymás közti bemutatását, amivel talán már sikerült is hagyományt teremtenünk. Rendszeresen bevonjuk a többi kollégiumot a több, mint negyedszázada menedzselte Győrön kívüli színházlátogatási utazásokba, amely a vidéki színházak elsősorban zenés darabjainak látogatása után már jó ideje a fővárosi színházak (Madách Színház, Operettszínház) zenés produkcióira fókuszál évi legalább 2-3 alkalommal. Kollégistáink állandó vendégei a város képzőművészeti kiállítóhelyeinek, színházi programjainak, zenei rendezvényeinek. Programjainkról képi felvételt, ill. fotókat készítünk; az eseményeket megőrkítő dokumentumokat archiváljuk. Szívesen vállalunk meghívottként fellépő szerepet a város bármilyen kulturális eseményén.

Hagyományos, évről-évre ismétlődő rendezvényeink :

Kilencedikesek fogadása, gólyatábor.

Muzsikál a kollégium – az első félév rendszeres esti programja.

A téli ünnepkörhöz kapcsolódóan adventi vásár, kirándulás és ünnepi est.

A város kollégiumai által meghirdetett programokon való részvétel.

Színházi előadások és kiállítás-megnyitók látogatása havi rendszerességgel.

Ünnepélyes kollégiumi ballagás.

A hagyományok bővítése :

A hagyományos programok megtartás a mellett tervezzük az alábbi rendezvények hagyományainkba emelését.

Tavaszi és őszi kirándulások szervezése. Téli és nyári táborok megvalósítása.

Városi kollégiumi verseny megszervezése és lebonyolítása.

A KOLLÉGIUMI NEVELÉS ORSZÁGOS ALAPPROGRAMJÁRÓL

Az Alapprogram meghatározza és kijelöli a köznevelési kollégiumban folyó szakmai pedagógiai tevékenység fő területeit, a kollégiumban folyó szakmai fejlesztés irányait.

Az Alapprogram a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet kiemelt fejlesztési feladataihoz illeszkedve, azokat érvényesítve elősegíti a tanulók sokoldalú fejlesztését, nevelését, oktatását. Tartalmi iránymutatásként szolgált kollégiumunk pedagógiai programjának elkészítéséhez úgy, hogy egyidejűleg tág teret engedett szakmai önállóságunknak.

Az Alapprogram a Nat fejlesztési feladatait, az iskolai nevelés-oktatás közös értékeit figyelembe véve, valamint alapvető céljaihoz igazodva meghatározza a kollégiumi nevelés céljait és feladatait, alapelveit, általános kereteit, a működéssel és a kollégiumi élet szervezésével kapcsolatos feltételeket, elvárásokat. Az Alapprogram a kollégiumokat érintő, az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés egységes kritériumok szerinti megvalósításának kollégiumi alapidokumentuma is.

Az Alapprogram azokra a magyar és európai pedagógiai értékekre, kollégiumi hagyományokra, tapasztalatokra épít, amelyek megalapozták a jelenlegi magyarországi kollégiumi nevelést, különös tekintettel a humanista, a nemzeti, a közösségi értékekre, a tudás- és kultúrákövetítésben, a tehetséges tanulók kiválasztásában és gondozásában, a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességének elősegítésében, az esélykülönbségek csökkentésében elért eddigi eredményekre.

I. A KOLLÉGIUM TÁRSADALMI SZEREPÉRŐL

A Kollégium a köznevelési rendszer szakmailag önálló intézménye. Alapfeladata, hogy biztosítsa a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket azon tanulók számára, akiknek a

lakóhelyén nincs lehetőség a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való jog érvényesítésére, a nemzetiségi oktatásra, illetve akiknek a családja nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket.

A Kollégium kiemelt társadalompolitikai szerepe és feladata, hogy fenntartsa a társadalmi mobilitást: esélyt teremtsen, biztosítsa a hozzáférést a jó minőségű tudáshoz, segítse a szociális, kulturális hátrányok leküzdését, a társadalmi integráció folyamatát. Fontos szerepe van az egész életen át tartó tanulás megalapozásában, a tanuláshoz szükséges készségek és képességek, a Nat.-ban meghatározott kulcskompetenciák erősítésében, a tehetség felismerésében és fejlesztésében, a tanulók felzárkózásának segítésében.

A Kollégium a tevékenysége során megteremti a feltételeket az iskolai tanulmányok sikeres folytatásához, kiegészíti a családi és iskolai nevelést és oktatást, egyúttal szociális ellátást, biztonságot, valamint érzelmi védettséget is nyújt.

A Kollégium - megfelelő pedagógiai környezet biztosításával - elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a diákok önszerveződése során kialakuló közösségekben az együttélés, az együttműködés, az önkormányzó képesség, a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak megismerését, gyakorlását; ezzel a kollégium hatékony támogatást nyújt a sikeres társadalmi beilleszkedéshez.

A Kollégium a helyi társadalom elvárásait, a nevelési-oktatási környezet lehetőségeit is figyelembe véve végzi munkáját.

II. A KOLLÉGIUMI NEVELÉSRŐL

A kollégium a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul a Nat. Melléklet I.1. pontjában, a nevelési-oktatási rendszer egészére kitűzött célok megvalósulásához, az ott meghatározott feladatok megoldásához, az ott megfogalmazott értékek alapján.

1. A kollégiumi nevelés célja és alapelvei

A kollégiumi nevelés célja legfőképp a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása.

A kollégium - céljai elérése érdekében - diákközpontú, az egyén és a közösség harmóniáján alapuló környezetet és tevékenységrendszert alakít ki, melynek főbb alapelvei:

- az alapvető emberi és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése
- demokratikus, humanista, nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása
- a tanulók és közösségeik iránti felelősség, a bizalom, a szeretet, a segítőkészség
- szakmai és intellektuális igényesség, kulturált stílus a pedagógus tevékenységében;
- az alapvető erkölcsi normák érvényesítése
- az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembevétele
- építkezés a tanulók aktivitására, öntevékenységére, önszerveződő képességére
- az integrált nevelés, az integrációt elősegítő pedagógiai módszerek alkalmazása
- a szülőkkel, a kollégiumhoz kapcsolódó iskolákkal, a társadalmi környezettel való konstruktív együttműködés
- a nemzeti hagyományok megőrzése, a nemzeti azonosságtudat fejlesztése
- a nemzetiségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása

Felzárkóztatás, a tehetségek kiválasztása és gondozása, a pályaorientáció, az önálló életkezdés segítése

A kollégium olyan változatos szervezeti és módszertani megoldásokat alkalmaz, amelyek segítségével az egyes tanulók közötti műveltségi, képességbeli, felkészültségbeli különbségeket, a tanulók egyéni szükségleteit kezelni képes. A kollégium feladata a tanulók képességeinek megismerése. Támogatja a tanulásban elmaradt és a sajátos nevelési igényű tanulókat, biztosítja annak esélyét, hogy a választott iskolában eredményesen végezzék tanulmányaikat. Létrehozza a tehetségazonosítás rendszerét, segíti a tehetséges tanulókat képességeik kibontakoztatásában, tudásuk bővítésében. A kollégiumi élet színes, tevékenységközpontú szervezésével alkalmakat teremt a diákok alkotóképességének megnyilvánulására, a tehetségek kibontakoztatására, a diákok helyes önértékelését erősítő sikerélményekre. A kollégium – az iskolákkal együttműködve – valamennyi tanulója számára lehetővé teszi az egyes szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a választott életpályára való felkészülést.

2. A kollégiumi nevelés feladatai

A kollégium - a kollégiumi jogviszony fennállása alatt - biztosítja diákjai számára azok iskolai tanulmányai folytatásához szükséges kollégiumi feltételeket. Köznevelési feladatait

kollégiumi ellátás, nemzetiségi kollégiumi ellátás, illetve sajátos nevelési igényű tanulók kollégiumi ellátásán keresztül valósítja meg.

A kollégiumi nevelés legfontosabb feladatait 12 különösen fontos *témakörhöz* kötötten rögzíthetjük.

1. A tanulás tanítása

A kollégiumi nevelés feladata a diákok egyéni fejlődésének elősegítése, a hátránnyal küzdők felzárkóztatása, a gyermekek tehetségének kibontakoztatása. Ennek érdekében a kollégium lehetőséget biztosít az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztésére, valamint arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Ezzel fejleszti a kreativitást, erősíti a tanulási motívumokat, az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát. Fontos, hogy a tanulók elsajátítsák az információkeresés különböző formáit a kollégiumi könyvtárban az egyéni fejlesztés elmélyítése érdekében, az információk megtalálásának célravezető útjain keresztül. Törekszik a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges helyes énkép, a pozitív önértékelés kialakítására. Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést. A kollégiumnak gondot kell fordítania arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény ébredjen a tanulóknál, mindennapi életük részévé váljon a tanulás. A tanulás tanítása, az ismeretszerzést elősegítő beállítódások kialakítása hatással lesz a tanulók egész felnőtt életére, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

2. Az erkölcsi nevelés

A kollégium feladata az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, valamint ezen normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségükbe. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű, készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra valamint azok kezelésére, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire, problémáira. A kollégiumi közösség élete, a kollégiumi nevelőtanárok példamutatása segítse elő a tanulók életében az olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás, az empátia, a szociális érzékenység.

3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégium, az iskolai tanulmányokra alapozva, azt kiegészítve segítse elő a nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományaink megismerését. A kollégiumi foglalkozások keretében a diákok tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajatítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. A nevelés révén alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. A nemzetiséghez tartozó tanulók nevelését ellátó kollégium kiemelt feladata az anyanyelvű nevelés, az adott nemzetiséghez való tartozás tudatának erősítése, nemzetiségi kultúrájának, nyelvének, szokásainak ápolása és fejlesztése.

4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumi nevelés elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét. Ezzel is erősíti a diákokban a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremtve az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A kollégium megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A közügyekben való aktív részvétel megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégiumi diák-önkormányzati rendszer.

5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai. Kiemelt feladat a tanuló helyes, reális énképének, illetve önértékelésének kialakítása; elő kell segíteni a kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését; hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a

fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

6. A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. Ezért a kollégium kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése. Ez segítséget nyújt a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a tanulók családi életében felmerülő konfliktusok kezeléséről. A kollégiumnak foglalkoznia kell a Nat.-ban meghatározott szexuális nevelés kérdéseivel is

7. A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A kollégium ösztönözzé a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. A kollégiumi pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. A kollégium sportélete járuljon hozzá az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához. Fontos, hogy a kollégium a diákok számára otthonos, egészséges, kulturált, esztétikus közeget biztosítson, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket.

8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A kollégiumi nevelés feladata a szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóknál úgy, hogy önálló tapasztalati úton ismerjék meg a hátránnyal élők sajátos igényeit, élethelyzetét. Ez a segítő magatartás fejleszti a diákokban az együttérzést, együttműködést, problémamegoldást és az önkéntes feladatvállalást, mely elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulónak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A kollégiumi nevelés során fel kell készíteni a tanulókat a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

10. Pályaorientáció

A kollégiumnak - a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest - átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket (szakkörök, érdeklődési körök) kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését. A kollégium - a kollégium pedagógiai munkájával kapcsolatban álló iskolákkal együttműködve - valamennyi tanulója számára lehetővé teszi egyes kiválasztott szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a tanuló által választott életpályára való felkészülést.

11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A kollégiumnak - a bentlakásos köznevelési intézmény sajátos adottságaiból adódóan - segíteni kell, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják

mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát. A kollégium a diák-önkormányzati tevékenység működtetésén keresztül segíti az autonóm, felelős, a közösség

érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

12. Médiatudatosságra nevelés

Fontos, hogy a tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés során az értelmező, kritikai beállítódás kialakításának nagy jelentősége van. A diákokkal ismertetni kell a média működésének és hatásmechanizmusának főbb

törvényszerűségeit, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módját.

III. A KOLLÉGIUM FELVÉTELI ELJÁRÁSI RENDJE

1. A felvételi eljárás menete

A tanulók kollégiumi jogviszonya egy tanévre szól (Nkt. 52. § (4)). A tárgyévet megelőző tanév május 31-ig fel kell mérni a kollégiumi jogviszony megújítására vonatkozó tanulói igényeket. Azok a kollégista tanulók, akik a következő tanévben is igényt tartanak a kollégiumi ellátásra a jelezett időpontig felvételi kérelmet nyújtanak be. A felvételi kérelmet a kollégium vezetője a nevelőtestülettel együtt közösen véleményezi.

A kollégiumi felvételüket új jelentkezőként kérő 5. és 9. osztályos tanulók igényüket az iskolai jelentkezési lapon tüntetik fel, amelyről az intézmény előzetes felvételi listát készít. A tanév rendjében meghatározott középiskolai beiratkozást (általában június 24-28.) követően június 29-ig készülnek el a jelentkezések végleges listái. A megújító kérelmeket, az 5. és 9. évfolyamos felvételi igényeket, valamint a felsőbb éves új jelentkezők kérelmeit a kollégium vezetője bírálja el. A kollégiumi felvétel iránti kérelem elfogadása, illetve elutasítása nem lehet fegyelmezési eszköz.

Annak a tanulónak a felvételi kérelme nem tagadható meg, akinek felvételét vagy átvételét a gyámhatóság kezdeményezte. A felvételi döntésről az intézményvezető „Határozat-ot” hoz és azt az iratkezelés szabályainak megfelelően legkésőbb július 15-ig postázza az érintetteknek. A kérelem elbírálásáról a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt is értesíteni kell. (20/2012. EMMI rendelet 48.§ (5)) Amennyiben a felvételre a gyámhatóság kezdeményezése alapján került sor, a határozatot a gyámhatóság számára is meg kell küldeni. (20/2012.EMMI rendelet 48. § (4))

2. A kollégiumi férőhely odaítélésének szempontjai

A kollégium vezetője az elbírálás során a tantestület javaslatai és az általános szempontokat figyelembe vételével dönt a kollégiumi felvételi kérelemről. A kollégiumi férőhelyek odaítélése a következő szempontokon alapul:

- kollégiumi intézményegység és az iskola távolsága
- a kollégiumi intézményegység speciális arculata
- lakóhely távolsága, közlekedési feltételek
- az előző tanév kollégiumi elhelyezései
- évfolyamok, iskolák, képzési szintek szerinti elhelyezés
- helyi közlekedési lehetőségek
- iskolák speciális elhelyezési igénye
- szülők, tanulók elhelyezési igénye
- gyámhatóság elhelyezési igénye

3. A kollégiumi jogviszony megszűnése, megszüntetése

A tanuló kollégiumi tagsága megszűnik

- a) a tanulói jogviszony megszűnésével, egyébként a tanév végén,
- b) a kollégiumból kizáró fegyelmi határozat jogerőre emelkedésével,
- c) ha a tanuló kollégiumi tagságát fizetési hátralék miatt az igazgató - a szülő, nagykorú tanuló esetében a tanuló eredménytelen felszólítása és a tanuló szociális helyzetének vizsgálata után - megszünteti, a megszűnés tárgyában hozott döntés jogerőre emelkedésének napján,
- d) ha a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő a tanuló kollégiumi tagságáról írásban lemond, a nyilatkozatban megjelölt napon,
- e) ha a tanulót másik kollégium átvette, az átvétel napján.

4. Térítési díjak

A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 229/2012. (VIII.28.)

Kormányrendelet 33.§ (1) bekezdés c) pontja ill. a (3) bekezdése rendelkezik a térítésmentes kollégiumi ellátás feltételeiről. A díjfizetés mellett igénybe vehető kollégiumi ellátásra vonatkozó feltételeket, kötelezettségeket a 34.§, 35.§, 36.§ szabályozza.

A fenti jogszabályi hivatkozások:

33.§ c) kollégiumban – a (3) bekezdés szerinti kollégiumi tagsági jogviszony keretében –

(3) A tanulónak a kollégiumi tagsági jogviszony térítésmentes, ha

a) a tanuló nappali rendszerű iskolai oktatásban vagy a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban vesz részt, mindaddig, amíg számára az iskolai oktatás – jogszabály rendelkezése alapján – ingyenes, vagy

b) a tanuló nem a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatás keretében vesz részt iskolai oktatásban, tizenkilenc éven aluli és az iskolai szolgáltatást – jogszabály rendelkezése alapján – ingyenesen veszi igénybe.

34.§ (4) A kollégiumi szolgáltatás igénybevételéért a tanuló térítési díjat fizet, ha az iskolai alapszolgáltatást térítési díj fizetése mellett veszi vagy venné igénybe. A térítési díj mértéke azonos az iskolai térítési díj mértékével.

36.§ (1a) A kollégiumi szolgáltatás igénybevételéért a tanuló tandíjat fizet, ha

a) az iskolai alapszolgáltatást tandíj fizetése mellett veszi igénybe, vagy

b) a tanuló nem a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatás keretében vesz részt iskolai oktatásban és tizenkilenc éven felüli.

(1b) Az óvodás gyermek a kollégiumi szolgáltatást – ha törvény eltérően nem rendelkezik – tandíj megfizetése mellett veheti igénybe.

(2) A tandíj mértéke – a kötelező feladatellátásban részt nem vevő, a külföldi nevelési-oktatási intézmény és a nemzetközi iskola kivételével – tanévenként nem haladhatja meg a tanévkezdéskor a szakmai feladatra számított folyó kiadások egy tanulóra jutó hányadát. A tandíj a tanulmányi eredménytől függően vagy a tanuló szociális helyzete alapján csökkenthető.

(4) A fenntartó határozhatja meg azokat a szabályokat, amelyek alapján a nevelési-oktatási intézmény vezetője dönt az e rendeletben meghatározottakon kívüli további térítésmentes ellátásról, a térítési díj és a tandíj összegéről, a tanulmányi eredmények alapján járó és a szociális helyzet alapján adható kedvezményekről és a befizetés módjáról.

IV. A KOLLÉGIUM MŰKÖDÉSÉRŐL

1. Személyi feltételek, elvárások

A kollégiumban a nevelési feladatokat - az Nkt.-ben meghatározott végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező, pedagógus munkakörben foglalkoztatott - kollégiumi nevelőtanár látja el, aki végzettségéből és munkaköréből adódóan az alábbiak szerint végzi hivatását:

- a nevelőtestület tagjaival és vezetőivel szoros szakmai együttműködésben végzi munkáját
- rendszeres önképzéssel, szervezett továbbképzéssel megújított, korszerű szakmai ismeretekkel rendelkezik,
- képes a nevelési folyamat megtervezésére, megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére; jártas a különböző pedagógiai eljárások, módszerek alkalmazásában
- egyéniségével, megjelenésével, felkészültségével, műveltségével, életmódjával követendő példaként szolgál a diákok számára
- megfelelő empátiával rendelkezik, nevelői eljárásaiban, pedagógiai kommunikációjában a tanulók iránti tiszteletet, szeretetet, elkötelezettséget és bizalmat helyezi előtérbe
- képes a diákok helyzetének, személyiségének megismerésére, megértésére
- képes a diákokkal őszinte, bizalmon alapuló viszonyt kialakítani
- képes a konfliktusok eredményes kezelésére
- munkája során folyamatosan együttműködik a tanulók közösségeivel, a nevelésükben részt vevő személyekkel, szervezetekkel

A kollégiumi nevelőtanár munkáját a jogszabályokban foglaltak szerint végzi, tevékenységét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a

szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint az egészséges életmódra és a fenntartható fejlődésre nevelés határozzák meg.

2. Tárgyi, környezeti feltételek, elvárások a kollégiumban

A kollégium belső és külső környezete biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, a kollégisták biztonságát, kényelmét, megfelel az otthonosság általános kritériumainak. Megteremti - a jogszabályi előírásoknak megfelelően - a nyugodt tanulás, az önálló ismeretszerzés, a kulturális, a sport- és egyéb szabadidős tevékenységek, valamint a diákkörök, szakkörök működésének feltételeit.

A kollégium gondoskodik a tanulók nyugodt pihenéséről, az egyéni visszavonulás lehetőségéről.

3. A kollégiumi élet megszervezése

A kollégium – belső életének szabályozása során – biztosítja a diákok optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, beleértve a rendszeres és egészséges étkezést, a tisztálkodást, az előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást. Figyelembe veszi a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi hagyományokat, szokásokat is. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső arányai - a jogszabályi keretek között - a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak.

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata. Kollégiumunk biztosítja, hogy a kollégista diákok választott tisztségviselőik révén részt vehessenek a tanulóközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében.

Lehetővé tesszük, hogy a Diákönkormányzat (KODÖK) tagjai és vezetői megismerjék és a mindennapi gyakorlatban felelősen alkalmazzák a demokratikus érdekérvényesítés, a problémamegoldás és a konfliktuskezelés technikáit, módszereit.

Intézményünk a maga sajátos eszközeivel kiépíti, folyamatosan ápolja és megújítja önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, erősíti a kollégiumi közösség együvé tartozását.

4. A kollégium kapcsolatrendszere

Kollégiumunk, nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében, rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel, illetve a tanuló törvényes képviselőjével, szülői szervezetekkel (közösségekkel), a fenntartóval, a működtetővel, a kapcsolódó iskolákkal, társintézményekkel, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló, valamint veszélyeztetett gyermek esetében a gyermekjóléti szolgálattal, a település - a tanulók nevelésében érintett - intézményeivel, nevelésbe vett gyermek esetén a gyámjával, nevelőszülőjével vagy gyermekotthonával, civil szervezeteivel, szakmai közösségeivel, érintettség esetén a helyi nemzetiségi önkormányzatokkal, továbbá minden olyan szervezettel, amely a kollégiumi nevelés céljainak megvalósítását elősegítheti.

A kapcsolatok kialakításában, gazdagításában és fenntartásában a kollégium nyitott és kezdeményező. E kapcsolattartások helyi szabályozása a jogszabályi előírásoknak megfelelően történik.

V. A KOLLÉGIUMI TEVÉKENYSÉG SZERKEZETÉRŐL

A kollégium - igazodva az Nkt. 28. §-ának rendelkezéseire - a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket - annak céljától, jellegétől függően - kollégiumi programok, csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi, az intézményi szervezet működéséhez pedagógiai irányítást, illetve támogatást biztosít.

1. A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

A kollégium a foglalkozások tervezése, szervezése során kiemelten ügyel a pozitív tanulási attitűd kialakítására és megerősítésére, a kreativitás fejlesztésére, az egész életen át tartó ismeretbővítés fontosságára, gondoskodik a tanulókkal való személyes törődés tapintatos formáinak kialakításáról. Külön figyelmet fordít a nemzetiségi sajátosságokra és a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni szükségleteire. A kollégium a foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségük gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez.

a. Felkészítő foglalkozások

- tanulást segítő foglalkozások
- rendszeres iskolai felkészülést biztosító egyéni, kiscsoportos és klasszikus tanulószobai (nagy csoportos) foglalkozás
- differenciált képességfejlesztő, tehetség-kibontakoztató foglalkozás
- a bármely okból lemaradó tanulók felzárkóztatása, hátránykompenzáció
- a tantárgyi ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében szervezett szakkörök, diákkörök
- tematikus csoportfoglalkozás.

b. Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások

- csoportvezetői foglalkozások:
- közösségi foglalkozás a kollégiumi csoportok számára:
  - a csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek, események, problémák megbeszélése, értékelése
    - tematikus csoportfoglalkozások:
a rendeletben előírt témakörök, időkeretek között szervezhető foglalkozások
- a kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások:
- a kollégiumi diákönkormányzatok működésének támogatása
- kollégiumi diákfórumok (kollégiumi gyűlés, kisebb közösségek szerinti megbeszélések)
- a tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások: a foglalkozásokon (tanulói vagy pedagógusi kezdeményezésre) a diákok feltárhatják egyéni problémáikat; ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira, segítségére

c. Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások

Állandó, vagy adott eseményre szerveződő kollégiumi diákcsoportok számára szervezett

- irodalmi, képzőművészeti, zenei, tánc, vizuális képességeket fejlesztő művészeti,
- természettudományos, műszaki, vállalkozói, gazdasági ismereteket bővítő szakmai,
- egészséges életmódra nevelést, a rendszeres testedzést szolgáló sportcélú,
- a hasznos gyakorlati ismeretek megszerzését, az önellátás képességének fejlesztését célzó,
  - a pályaorientáció szempontjából is fontos tartalmakat hordozó, szakkörök, szakmai, művészeti foglalkozások, kollégiumi sportkörök, rendezvények, versenyek, vetélkedők.

2. Pedagógiai felügyelet

A kollégium - szervezeti egységenként egy pedagógus közreműködésével (ügyeletes nevelőtanár) - gondoskodik a foglalkozáson nem tartózkodó tanulók pedagógiai felügyeletéről, a kollégiumi élet szervezéséről.

A kollégium zavarmentes működésének biztosítása céljából az ügyeletes nevelőtanár:

- visszatérő rendszerű ellenőrzést folytat a külső és belső biztonsági rendszabályok, a balesetvédelmi előírások betartása, az egyéni és közösségi tulajdon védelme, a megelőzés érdekében
- folyamatos jelenlétével biztosítja a házirend betartását, különös tekintettel az együttlélési normák, a személyiségvédelem, a diákok önrendelkezési jogának érvényesülésére
- időszakos ellenőrzést folytat az egyéni és közösségi rend fenntartása, a tisztasági és az egészségvédelmi szabályok teljesítése céljából

A pedagógiai felügyelet átadásakor az ügyeletes nevelőtanárok között - dokumentált - információcserére kell sort keríteni.

A kollégiumi élet szervezése során a kollégium vezetőjének a feladata:

- a napirend szerinti tevékenységek, így az ébresztő, a takarodó, az étkeztetés megszervezése, felügyelete, ellenőrzése

- a tanulói nyilvántartások, különösen a betegség, távollét, kimenő, engedélyek folyamatos vezetése,
- a közös helyiségek és közösségi eszközök használatának, az öntevékeny diákkörök tevékenységének a felügyelete,
- a felmerülő egyéni problémák kezelése, ennek részeként az ügyeletes nevelőtanári intézkedés, továbbá információtovábbítás a csoportvezető nevelőtanárnak.

VI. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS EREDMÉNYESSÉGE

A kollégium - a szülővel és az iskolával együttműködve - hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló eredményesen fejezze be tanulmányait választott iskolájában.

A tanuló a kollégiumi nevelési folyamat során elsajátítja a társadalomba való beilleszkedéshez és a családi életben, a hivatás gyakorlásában, az állampolgári létben az önálló életvitelhez szükséges alapvető ismereteket, képességeket, értékeket:

- elsajátítja és követi az alapvető erkölcsi normákat
- képes az egészséges és kulturált életmód kialakítására
- sokoldalú képzettsége, műveltsége párosul az új ismeretek befogadásának és a folyamatos megújulásnak a képességével
- kialakul reális társadalomképe
- rendelkezik az önszerveződéshez, a demokratikus érdekérvényesítéshez szükséges képességekkel
- tudása versenyképes, önértékelő képességére, szakmai felkészültségére alapozva választ tud adni a szakmai kihívásokra
- képes az együttműködésre, az emberi kapcsolatok kialakítására és továbbépítésére
- másokhoz való viszonyában toleráns, empátiával rendelkezik, társadalmi szemléletét a szolidaritás jellemzi
- ismeri nemzetünk, nemzetiségeink kulturális, történelmi hagyományait.

A kollégiumi nevelés eredményességének értékelésekor figyelembe veendő, hogy a nevelési folyamat milyen kiindulási állapotból, milyen feltételek mellett fejtette ki hatását.

C. A TEMATIKUS CSOPORTFOGLALKOZÁSOK

KERETTERVE ÉS ÉVES ÓRASZÁMA

I. TÉMAKÖRÖK

1. *A tanulás tanítása*
2. *Az erkölcsi nevelés*
3. *Nemzeti öntudat, hazafias nevelés*
4. *Állampolgárságra, demokráciára nevelés*
5. *Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése*
6. *A családi életre nevelés*
7. *Testi és lelki egészségre nevelés*
8. *Felelősségvállalás másokért, önkéntesség*
9. *Fenntarthatóság, környezettudatosság*
10. *Pályaorientáció*
11. *Gazdasági és pénzügyi nevelés*
12. *Médiatudatosságra nevelés*

II. A KOLLÉGIUMI CSOPORTFOGLALKOZÁSOK ÉVES ÓRASZÁMA

	5–8. évfolyam	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13–14. évfolyam
TÉMAKÖR						

A tanulás tanítása	4	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	1	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1	1
	22 óra	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra

A kollégiumokban évi 37 nevelési héttel (a 12–13–14. évfolyamon 33 nevelési héttel), ezen belül minden héten egy kötelező csoportvezetői foglalkozással számolunk. Az óraszámok minden évfolyamon lehetővé teszik, hogy tematikus csoportfoglalkozásainkat - részben vagy egészben - a csoportvezetői foglalkozások keretében, vagy a felkészítő foglalkozások terhére szervezzük meg. (A 13-14. évfolyamra vonatkozó óraszámok és követelmények a szakképzésben résztvevő pedagógiai foglalkozások alapját jelentik, amelyek ezekben a feladatokban résztvevő és nem tanköteles tanulók számára kollégiumi ellátást biztosító kollégiumok számára csak szakmai ajánlást jelentenek.)

III. A KOLLÉGIUMI FOGLALKOZÁSOK KERETPROGRAM-TERVE A TEMATIKUS CSOPORTFOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉHEZ ÉS TARTALMÁNAK MEGHATÁROZÁSÁHOZ

Bevezető

A kollégiumi nevelésben a foglalkozások célja a kollégisták személyiségének, erkölcsi és esztétikai ismereteinek, jellemének, önismeretének, önbizalmának, felelősségvállalásának, közösségi szellemiségének megalapozása, illetve fejlesztése.

A kollégiumi foglalkozások a közösségi kapcsolatok kialakítására, a szociális képességek fejlesztésére, az egyéni tanulási módszerek elsajátítására, a helyes életviteli szokások kialakítására, a tágabb természeti, társadalmi környezetért érzett felelősségre nevelnek.

A kollégiumi együttélésben, a foglalkozásokon és tevékenységekben a kollégisták megtapasztalhatják a másik ember elfogadásának, segítésének és megbecsülésének a fontosságát. Meg- élhetik az értékek mentén kialakult közösséghez való tartozás biztonságát, mélyíthetik a természeti, történelmi és kulturális örökségünk megbecsülését. Nyitottabbá és elfogadóbbá válnak a hazai nemzetiségek és más népek kultúrája iránt. Felkészülnek a közéleti szereplésre, egyéni és közösségi érdekeik és értékrendjük képviselésére.

A foglalkozások olyan kompetenciákat is fejlesztenek, melyek révén a tanulóknak kialakul az alkalmazkodóképesség, a tolerancia, a konfliktuskezelő képesség.

A kollégiumi foglalkozások kiegészítik az iskolák nevelő-oktató munkáját. A középiskolai szakaszban a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, a szakközépiskolában az ágazathoz tartozó szakképesítések megszerzéséhez szükséges képességek, készségek, attitűdök együttes fejlesztése a cél.

A csoportfoglalkozások keretprogram-terve nevelési területenként, az adott témakör legfontosabb tartalmi elemei alapján határozza meg a kollégiumi nevelés-oktatás pedagógiai tartalmát. A foglalkozások számát, éves elosztását, tartalmi felépítését úgy kell meghatározni, hogy alkalmazkodjon a tanulók életkorához, a választott iskolájuk típusához.

A kollégiumi nevelés és oktatás a Nat. kiemelt fejlesztési feladatain keresztül kapcsolódik az iskolai tantervi szabályozáshoz. Mindezt az alábbiakban részletezzük.

1. A tanulás tanítása

A kollégium a foglalkozások és a tevékenységek során támogatást nyújt abban, hogy a tanulók eredményesen fejezzék be választott iskolájukat.

Nagy jelentősége van az egyénre szabott tanulási módszerek elsajátításának, ezzel segítve az iskolai órákra való felkészülést, a jó eredmények elérését, a hátránnyal küzdők felzárkóztatását, a gyermekek tehetségének kibontakoztatását.

A tanulás tanítása, az ismeretszerzést és hasznosítást elősegítő beállítódások kialakítása nagymértékben hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helyzetállásukat a munka világában.

Fejlesztési követelmények, 5-8. évfolyam

- Ismerje meg - és előbb pedagógus segítségével, majd önállóan alkalmazza - a kollégiumi tanulás folyamatában használatos, az életkori sajátosságokhoz igazodó, egyénre, csoportra szabott, hatékony tanulási eljárásokat, módszereket.
- Tudja szervezni idejét, tevékenységeit.
- Alakuljon ki megfelelő szövegértő olvasás, sajátítsa el az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat.
- Legyen képes a tanultakról rövid tartalmi ismertetést készíteni, és erről szóban vagy írásban beszámolni.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Sajátítsa el és legyen képes alkalmazni a hatékony tanulási technikákat.
- A tanuló - pedagógus segítségével – legyen képes a számára legalkalmasabb módszereket kiválasztani.
- Tudjon szelektálni a megszerzett ismeretek, információk között.
- Alkalmazza a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket, használja a könyvtárat, és a feladatai megoldásához megfelelően tudja kiválasztani a szükséges szakirodalmakat.
- Legyen képes elemezni, értelmezni, rendszerezni a megszerzett ismereteket.

Programterv

Évfolyam	1-8.	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	4	3	2	2	2	1
Témák	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
-különböző tanulási- technikák módszerek alkalmazása a megszerzett és elsajátított ismeretek értelmezése, rendezése a könyvtárhasználat rendje és módszerei	<p>Ismertessük az általánosan elfogadott tanulási módszereket, és különös tekintettel a közösségben történet tanulásra.</p> <p>Ismertessük az alapvető tanulási stílusokat, azok sajátosságait, az egyes stílusoknak leginkább megfelelő, hatékony tanulási módokat.</p> <p>Gyakoroltassuk az iskolai követelmények teljesítésére felkészít tanulási technikákat.</p> <p>A gyakorlatban sajátítsa el a tantárgyhoz kapcsolódó ismeretek, tartalmi elemek szabatos szóbeli és írásbeli megfogalmazását.</p> <p>Elemezzék, értelmezzék, rendszerezék a megszerzett ismereteket.</p> <p>Könyvtárlátogatással segítsük el, hogy megfelelő módon és hatékonyan tudja használni a könyvtár nyújtotta ismeretszerzési lehetőségeket.</p>					
	<p>Készítsük fel a diákokat a tudatos, tanulást segítő internethasználatra.</p> <p>Kérjük számon a megszerzett ismereteket és vessük össze az alkalmazott tanulási technika kiválasztásával, megfelelő segítséggel.</p>					

2. Az erkölcsi nevelés

A kollégiumi nevelés során fontos, hogy a diákok megismerjék az alapvető erkölcsi normákat, és ezek a normák beépüljenek személyiségükbe, mindennapi életükbe, tevékenységükbe.

Lényeges, hogy az erkölcsi nevelés a napi élet gyakorlatából, tapasztalataiból vegyen példákat, egyben készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra és azok kezelésére.

A kamasz fiatalok esetében különösen jelentős, hogy segítsen számukra választ találni erkölcsi kérdéseikre, az esetleges problémáikra. Az erkölcsi nevelés nagy hatással van a közösség és az egyén életére egyaránt.

Fejlesztési követelmények, 5-8. évfolyam

- Ismerje az erkölcs fogalmát és szerepét az emberi együttélésben.
- Legyen tisztában az erkölcsi felelősség fontosságával.
- Képes legyen az életkornak megfelelő erkölcsi választásokra.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Lássza be az erkölcsi felelősség fontosságát.
- Gyakorlati és iskolai tapasztalatai, ismeretei révén ismerje fel a morális helytállás jelentőségét.
- Képes legyen megfelelő erkölcsi választásokra.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	1-8	9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Idő keret (óra)</i>	2	2	2	2	1	1
<i>Témák</i>						

	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>
- erkölcsi érzék kifejlődése és szerepe	- Mutassuk be az embert, mint értékel és erkölcsi lényt. - Szerepgyakorlatokon keresztül, a drámapedagógia eszközeivel teremtünk összhangot a lelkiismeret szabadsága és a személy erkölcsi felelőssége között.
- felelősség- és kötelességtudat	- Példákon keresztül utaljunk az erkölcsi értékek és az erkölcsi érzék kialakításának jelentőségére az emberi kapcsolatokban.
- a munka megbecsülése	- Irodalmi, történelmi személyiségek életén keresztül ismertessük a különböző erkölcsi választásokat és ezeket értékeljük.
- mértéktartás, együttérzés, segítségkészség	- Mutassunk be a mindennapi élet tapasztalataiból a morális helytállás jelentőségét, az egyéni döntések meghozatalában betöltött szerepét. - Ismertessük fel a diákokkal az erkölcsi kérdéseket felvető élethelyzeteket.

3. *Nemzeti öntudat, hazafias nevelés*

A kollégiumi foglalkozások lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanulók elsajátítsák azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Ennek révén kialakul bennük a szűkebb és tágabb közösséghez való tartozás, a hazaszeretet érzése.

Fejlesztési követelmények, 5-8. évfolyam

- Ismerje nemzeti kultúránk értékeit, hagyományainkat.
- Váljon nyitottá más népek kultúrája iránt, ismerje meg, hogy Magyarországon milyen nemzetiségek élnek.
- Életkorának megfelelő szinten ismerje az ország és a magyarság nemzeti szimbólumait.

- Ismerje meg az adott település kultúrtörténetét, hagyományait, jellegzetességeit.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje fel a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket.
- Tudatosuljon a közösséghez tartozás, a hazaszeretet fontossága.
- Váljon nyitottá más népek kultúrája iránt.
- Ismerje országunk és a magyarság nemzeti szimbólumait.
- Ismerje a magyar tudomány, kultúra és sport kiemelkedő személyiségeit.
- Legyen kellő ismerete a település kultúrtörténetéről, hagyományairól.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	5-8.	9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	2	1	1
<i>Témák</i>						

- közösséghez tartozás, hazaszeretet - nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai - a hazánkban élő nemzetiségek kulturális szokásai, emlékei, jelene - nemzetünk kapcsolódása Európához	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>
	Bemutatjuk nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait.
	Történeti előadásokon keresztül alakítunk ki pozitív attitűdöt a településhez, az országhoz, a nemzethez.
	Ismertetjük általában az Európához és az Európai Unióhoz való tartozásunk jelentőségét, történeti alapjait.
	Bemutatjuk a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket.
	Ismertetjük a nemzeti és az európai identitás kapcsolatát.
	Egyéni témafeldolgozások révén bemutatjuk a hazai nemzetiségek kulturális és nyelvi sokféleségét.

4. *Állampolgárságra, demokráciára nevelés*

A kollégiumban folyó nevelés sajátos pedagógiai eszközei révén elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését.

A közösségi tevékenységek gyakorlásával a diákok átélhetik annak jelentőségét, hogy mit is jelent a felelős állampolgári részvétel a közügyekben a közösség és az egyén számára egyaránt.

Ez tágabb értelemben sokat segít a nemzeti öntudat erősítésében, és egyben összhangot teremt az egyéni célok és a közösségi jó között.

Fejlesztési követelmények, 5-8. évfolyam

- Legyen tisztában a demokrácia fogalmával, ismerje fel jelentőségét a közösségben, az emberi társadalomban.
- Lássa be, hogy a jog a társadalmi élet nélkülözhetetlen szabályozó eszköze.
- Értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében.
- Értse a kötelezettségek és a jogok egymásra gyakorolt hatását.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a demokratikus állam működésének főbb elemeit (választási rendszer, helyi önkormányzatok, törvényhozás, kormány, igazságszolgáltatás, fegyveres testületek stb.).
- Legyen tisztában a jog szerepével a társadalmi életben.
- Értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében.
- Képes legyen belátni a kollégiumi diák-önkormányzat jelentőségét a kötelezettségek és a jogok gyakorlása során.

Programterv

Évfolyam	5-8.	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	1	2	2	2	1	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
- a demokratikus jogállam felépítése	- Ismertetjük a demokratikus jogállam működésének alapelveit, az állampolgárság fogalmát és az alapvető állampolgári jogokat.					
- a felelős állampolgári magatartás jelentősége - a demokrácia elvei és gyakorlati megvalósulása	- Szerepjátékokon keresztül megértetjük a cselekvő állampolgári magatartás és a törvénytisztelet jelentőségét.					
- cselekvő állampolgári magatartás és törvénytisztelet	- A diák-önkormányzati munka révén gyakoroltatjuk a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés jelentőségét, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés fontosságát.					
	- Tevékenyen részvételre sarkallunk a kollégiumi diákönkormányzat munkájában, így a demokratikus elvek megvalósításában, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításában.					

5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumi nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

A közösségi lét, a csoporthoz tartozás, az egymás közötti interakciók elősegítik a reális énkép és az önértékelés kialakulását, melyek a személyiségfejlődés meghatározó elemei.

Mód van a mások helyzetébe történő beleélés képességének kialakítására, mások elfogadására.

Ezek a képességek elősegítik, hogy kulturált közösségi élet alakuljon ki a kollégiumban.

Fejlesztési követelmények, 5-8. évfolyam

- Legyen képes személyiségjegyeit, tulajdonságait, képességeit felismerni.
- Értse, hogy tevékenységével tehet közvetlen környezetéért, csoportjáért, társaiért.
- Lássza be, hogy szükség van az alapvető magatartási szabályok betartására.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje meg az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat.
- Legyen tudatában, hogy a gondosan kiválasztott és mély emberi kapcsolatok mennyire értékesek az emberi együttélésben.
- Életkorának megfelelő választékossággal legyen képes a társas kommunikációra.
- Alakuljon ki a tanulóban a választási lehetőségek felismerésének képessége, és döntési helyzetekben legyen képes e lehetőségeket mérlegelni.
- Válgják természetessé benne a másik ember személyiségének tisztelete és megértése, a helyes önismeret kialakítása, önmaga felvállalása.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	5-8.	9.	10.	11.	12.	13-14.
<i>Időkeret (óra)</i>	1	1	1	1	1	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalnak, tevékenységek</i>					

- az önismeret és társas kapcsolati kultúra	- Ismertetjük az önismeret és a társas kapcsolati kultúra meghatározó jellemzőit.
- az empátia és mások elfogadása	- A csoport aktív közreműködésével elősegítjük a megalapozott önismeret kialakítását.
- a tudás és tapasztalat jelentősége	- Bemutatjuk a kulturált társas kapcsolatokat, a helyes egyéni és közösségi élet szabályait.
- társas kommunikáció	- Szerepjátékok segítségével kialakítjuk, illetve fejlesztjük a mások megértéséhez és tiszteletéhez szükséges képességeket.
	- Csoport előtti megmértetés révén elősegítjük a pozitív énkép kialakítását az eddig elsajátított készségekre és tudásra alapozva annak érdekében, hogy a diákok sorsukat és életpályájukat maguk alakítsák.

6. A családi életre nevelés

A család mint a társadalom alapvető közösségi építőköve különös jelentőséggel bír a fiatalok kiegyensúlyozott személyiségfejlődésében.

A kollégiumnak éppen ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése.

A kamaszkorban kiépülő párkapcsolatoknak is fontos szerepe van a későbbi családi közösség kialakításában.

Egymás tisztelete, a másik iránt érzett felelősség, a helyes szexuális kultúra és az erkölcsi értékek kialakítása döntő jelentőségű, melyben a kollégiumi nevelésnek fontos szerepe van.

Fejlesztési követelmények, 5-8. évfolyam

- Ismerje a család szerkezetét, működését, valamint a különféle szerepeket és szabályokat a családi közösségben.
- Képes legyen felismerni és megfelelő módon kezelni, értelmezni a családban előforduló különböző konfliktusokat.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a különféle szerepeket és szabályokat a családban.
- Tudatosuljon a családalapítás, családtervezés, a helyes párkapcsolat és felelősségvállalás fontossága.
- Ismerje meg a helyes szexuális kultúra jellemzőit és kialakításának jelentőségét a párkapcsolatokban.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	5-8.	9.	10.	11.	12.	13-14.
<i>Időkeret (óra)</i>	1	1	2	2	3	3
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
- a család szerepe, jelentősége az egyén életében	Példákon keresztül bemutatjuk, hogy a családi élet színtere a családi otthon. - Ismertetjük a család szerepét, jelentőségét az egészséges testi és lelki fejlődés kialakulásában. Hangsúlyozzuk az idős családtagokkal való kapcsolattartás, együttműködés és támogatásuk fontosságát.					
- együttműködés és felelősségvállalás a családban	Felmérjük, hogy kinek, mit jelent a család, az otthon.					
- szexuális kultúra	Szemléltetjük a családi munkamegosztást, ennek helyét és szerepét a családi közösségben.					
- családtervezés	Ismeretjük a helyes, felelősségteljes párkapcsolat jelentőségét és kialakításának folyamatát.					
- konfliktusok a családban	Ismeretjük a helyes szexuális kultúra jellemzőit és jelentőségét a férfi- nő kapcsolatban.					

7. Testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életritmus és életvitel kialakítása, tudatosítása meghatározó jelentőségű a fiatalok számára.

A tanulók a kollégiumban olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátíthatnak el, olyan szokásokat tanulhatnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégium sportélete nagy mértékben hozzájárulhat az egészséges életmód kialakításához és fejlesztéséhez.

Fejlesztési követelmények, 5-8. évfolyam

- Legyen tisztában az egészségtudatos életmód jelentőségével.
- Tudatosuljon és váljon napi gyakorlattá az egészséges életmód és a testmozgás.
- Ismerje a különféle egészségkárosító szereket és a szenvedélybetegségeket.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Legyen tisztában a helyes életritmus és életvitel személyiségre, testi fejlődésre kifejtett pozitív jelentőségével.
- Ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket, a szenvedélybetegségeket, és ismerje ezek megelőzésének módjait.
- Tudatosuljon és váljon napi gyakorlattá az egészséges életmód és a testmozgás, az egészségtudatos életmód.
- Legyen tisztában az egészség, a sport és a lelki élet egymásra gyakorolt hatásáva

Programterv

<i>Évfolyam</i>	5-8.	9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	2	2	2
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					

<p>- egészséges életmód és életvitel</p> <p>- a sport hatása a lelki egyensúly megteremtésében és megőrzésében - prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés</p>	<p>- Ismertetjük a rendszeres testmozgás és az egészségtudatosság kapcsolatát, az elhízás és a korszerű táplálkozás, egészséges életmód és életvitel összefüggéseit.</p> <p>- Ismertetjük a káros szenvedélyeket, szokásokat, a teljesítmény- növelőszerek használatának veszélyeit. - Bemutatjuk és a gyakorlatban alkalmazzuk a rendszeres fizikai aktivitás és sport hatását a szervezetre.</p> <p>- Ismertetjük az érzelem-, feszültség szabályozás és agresszió megelőzését a sport, a mozgással járó tevékenységek révén.</p> <p>- Diákköri tevékenységek révén a tanulókkal megtapasztaltatjuk az egyéni felelősség és döntés jelentőségét az egészséges életvitel és a szabadidős tevékenységek megvalósításában.</p>
---	---

8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A hátránnyal élők iránt érzett felelősség, és az értük végzett önkéntes feladatvállalás megfelelő módon segíti a szociális érzékenység kialakulását a tanulóknál.

A szűkebb és tágabb környezetünkben ilyen helyzetben élőkért végzett önkéntes feladatvállalás fontos személyiségfejlesztő hatással bír.

Az önkéntes feladatvállalási hajlandóság beépülése, megszilárdítása fontos nevelési feladat: a tudatos, felelősségteljes állampolgári lét alapvető velejárója.

Fejlesztési követelmények, 5-8. évfolyam

- Jelenjen meg a tanuló személyiségében a szolidaritás érzése.
- Legyen érzékeny mások helyzete iránt.
- Alakuljon ki az összetartozás érzése.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Alakuljon ki segítő magatartás a fogyatékkal élők iránt.

- Tudatosuljon az együttműködés és az egymásra figyelés fontossága.
- Legyen motivált önkéntes feladatvállalásra a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű társak iránt.

Programterv

Évfolyam	5-8.	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	1	1
Témák	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
- társadalmi felelősségvállalás és szolidaritás	- Ismertetjük a hátrányos helyzet fogalmát. - Példákon keresztül bemutatjuk a társadalmi felelősségvállalás fontosságát, a másokért érzett szolidaritás jelentőségét.					
- önkéntes feladatvállalás másokért	- Ismertetjük, hogy mit jelent fogyatékkal élni. - A segítő magatartás kifejlődése érdekében szervezünk olyan diákkört, melyben beteg, idős emberek élethelyzetén javíthatunk. - Az együttműködés, egymásra figyelés képességének kialakítása érdekében élethelyzeteken keresztül bemutatjuk az egyéni felelősség és a közös felelősségvállalás egymásra hatását.					
- összetartás és együttérzés	- Ismertetjük a tágabb közösségért (kollégium, település) végzett önkéntes munka lehetőségeit és jelentőségét.					

9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A mai társadalmi, gazdasági helyzetben kitüntetett szerepe van a természeti környezet megóvásának. A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.

Fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására, a környezet védelmét elősegítő tevékenységekre, közös cselekvésekre.

Fejlesztési követelmények, 5-8. évfolyam

- Válgjon érzékennyé környezete állapota iránt és legyen képes a környezet sajátosságainak megismerésére.
- Tekintse értéknek a természeti és az ember alkotta környezet esztétikumát, fenntartható, harmonikus működését és jöjjön létre benne készítés környezete értékeinek megőrzésére.
- Fejlődjenek ki benne a harmonikus környezet iránti igények, környezetkímélő életmódhoz szükséges szokások és legyen motivált a környezet védelmét célzó közös cselekvésre.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.
- Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét. Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat.
- Részesítse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat.
- Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára, melyekben hasznosítsa a különböző tantárgyakban tanultakat.
- Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett.
- Válgják erkölcsi alapulvévé a természet tisztelete, környezete megbecsülése.

Programterv

Évfolyam	5-8.	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	2	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
- a természet és az emberi környezet egymásra hatása - természeti erőforrásaink védelme	<ul style="list-style-type: none"> - Ismertetjük, és lehetőségeink szerint bemutatjuk a környezetre káros anyagokat és tevékenységeket. - Bemutatjuk (pl. természetfilm segítségével) az ember és természet egészséges együttélését. - A gyakorlatban szervezünk természeti környezetet védő tevékenységeket, akciókat. 					
- ipari termelés és a környezet védelme 'gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan'	<ul style="list-style-type: none"> - Bemutatjuk az újrahasznosítható anyagok sokszínű felhasználóságát. - A tanulók számot adnak az iskolában tanultak felhasználásával arról, hogy miként tudnának segíteni környezetük megóvásában. - Ismertetjük a környezetkímélő életmód előnyeit úgy egyéni, mint a közösségre gyakorolt hatása alapján. 					

10. Pályaorientáció

A kollégium olyan feltételekkel rendelkezik, melyek az öntevékeny tanulói cselekvések révén biztosítják a képességeik kibontakoztatását, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát.

A különféle szakkörökön, önképző körökön képessé válhatnak arra, hogy a számukra megfelelő pályaválasztásuk érdekében megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

A pályaválasztáson túl egyben felkészülhetnek a választott életpályára is.

Fejlesztési követelmények, 5-8. évfolyam

- Tudatosuljon a diákokban a pálya és a személyiség valamint a képességek és az adottságok összhangja.
- Tudja összehasonlítani az egyes pályák szakmai, ergonómiai elvárásait, jellemzőit.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Legyen képes felismerni az önismeret szerepét a helyes pályaválasztásban, ismerje saját képességeit.
- Legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit.
- Tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban.
- Legyen képes megérteni a munkahelyi feladatokat és elvárásokat.
- Tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit, alakítsa ki a megfelelő kommunikációs stílust.
- Tudatosuljon benne, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.
- Rendelkezzen megfelelő ismeretekkel választott szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	5-8.	9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	2	2	2
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					

- tevékenységek és szakmák jellemzői	- Bemutatjuk a különféle szakmákat és a betöltésükhöz szükséges képességeket, adottságokat, ergonómiai elvárásokat.
- különféle életpályák bemutatása	- Önismereti teszt segítségével felmérjük a tanulók személyiségjellemzőit, érdeklődési körét és ehhez kapcsolódóan a pályaválasztási lehetőségeit.
- a munka világa és jellemzői	- Bemutatjuk, milyen pályaválasztási dokumentumok léteznek és azok hogyan használhatók.
- továbbtanulási lehetőségek	- Ismertetjük és gyakoroltatjuk az álláskeresés (bemutakozás, interjú, pályázat írás stb.) különböző technikáit.
	- Bemutatjuk, hogy a folyamatos tanulás, az újabb képzettség megszerzése mennyiben segíti a pályamódosítást, és munkanélkülivé válás esetén az újbóli elhelyezkedést.

11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A pénz világának, a helyes gazdálkodás alapvető szabályainak megismerésére a kollégium megfelelő helyet és lehetőséget biztosít. Működése egyben megfelelő példát mutat arra, hogy miként kell és szabad a javakkal ésszerűen gazdálkodni, a fogyasztás szerkezetét a lehetőségekhez viszonyítva megfontolt módon kialakítani.

Az egyéni és közösségi érdekek jól összehangolhatók a diák-önkormányzati munka révén. Gyakorolhatók a döntés és a felelősség egymásra hatásából adódó helyzetek.

Fejlesztési követelmények, 5-8. évfolyam

- Ismerje meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.
- Legyen tisztában az otthoni pénzügyi lehetőségekkel, korlátokkal.
- Tanulja meg a különféle pénzkezelési technikákat.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a társadalmi, gazdasági problémák kialakulásának okait.
- Tanulja meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.

- Tudja alkalmazni a pénzkezelés különböző technikáit.
- Tudatosuljon benne a munka jelentősége, mint a javak létrehozásának, illetve megszerzésének eszköze.
- Legyen tisztában a vállalkozások szerepével, a kockázatvállalás fontosságával és veszélyeivel.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	5-8.	9.	10.	11.	12.	13-14.
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	2	3	3
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					

- a gazdaság működésének alapjai	- Bemutatjuk a helyes családi gazdálkodást különféle családszerkezetben. - Példákon keresztül ismertetjük, milyen problémák adódhatnak a társadalomban a helytelen gazdálkodás miatt és ezek milyen következményekkel járnak.
- a családi gazdálkodás munka, fogyasztás és gazdálkodás	- Ismertetjük, és a lehetőségeknek megfelelően gyakoroltatjuk a banki műveleteket (csekk kitöltése, bankkártya használata, pénzáttétel stb.).
- pénzkezelés technikái	- Bemutatjuk a munkával szerzett jövedelem és az ebből finanszírozható javak, szolgáltatások összefüggéseit.
- vállalkozás és kockázat	- Ismertetjük a vállalkozás lényegét, alapvető formáit és a működési módjukat. - Példákon keresztül bemutatjuk, mit jelent a kockázatelemzés, a kockázatvállalás, miért van ennek jelentősége, és melyek a veszélyei.

12. Médiatudatosságra nevelés

A társadalmi élet szinte minden mozzanatát áthatják a különféle médiumok.

A diákok kollégiumi nevelésének szempontjából tehát fontos, hogy értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, a társadalom és a média kölcsönös kapcsolatát.

A médiatudatosságra nevelés során a megfelelő értelmező, kritikai beállítódás kialakításának és fejlesztésének meghatározó jelentősége van valamennyi korosztály számára.

Fejlesztési követelmények, 5-8. évfolyam

- Tudjon különbséget tenni a médiatartalmak között.
- Ismerje a reklám szerepét, jelentőségét, előnyeit és veszélyeit.
- Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Alakuljon ki kritikai érzéke a médiatartalmak megválasztásához.
- Képes legyen az online kommunikáció hatékony felhasználására.
- Ismerje a reklám hatását a fogyasztásra.
- Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.
- Ismerje meg a közösségi tartalmak etikus, jogszabályok szerinti használatának és felhasználásának szabályait.
- Tudatosuljanak az adatbiztonsággal, jogtudatossággal, a függőséggel (internet, számítógépes játékok) és egyéb veszélyekkel és azok elkerülésével kapcsolatos ismeretek.

Gyermek és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenységek

Nevelő munkánk egyik kiemelt területe az ifjúságvédelem. A kollégiumban az ifjúságvédelmi feladatok megszervezése és ellátása az intézményvezető irányítása és felügyelete mellett zajlik. A nevelőtestület a diákönkormányzat közreműködésével jelentős erőfeszítéseket tett és tesz annak érdekében, hogy az egyre növekvő társadalmi feszültségek ellenére biztosítsuk a kollégisták számára azokat a feltételeket, amelyek megfelelnek a gyermekközpontúság elvének. Munkánk során számolnunk kell azokkal a külső negatív hatásokkal, amelyek a kollégiumot sem kerülik el. Az utóbbi időben érezhetően romlik a családok anyagi helyzete. A nehéz anyagi körülményeken túl súlyosbítja a helyzetet, hogy egyre több kollégista nevelkedik a szülők válása miatt csonka családban. Mindez negatív hatást gyakorol a gyermek tanulmányi előmenetelére és pszichés állapotára.

Ifjúságvédelmi tevékenységünk központi feladatai:

- prevenció,
- figyelem, ráhatás,
- szakemberek segítségének igénybevétele,
- kapcsolattartás a városi ifjúságvédelmi, bűnmegelőzési szervezetekkel.

A kollégiumi csoportvezető nevelőtanár egyéni beszélgetések során figyelemmel kíséri a rábízott tanulók életvitelét, programját, tanácsaival segít. Szükség esetén pszichológus vagy nevelési szaktanácsadó igénybevételére is sor kerülhet. Az ifjúságvédelmi szervezetekkel való hivatalos kapcsolattartást a kollégium fontos feladatának tekinti.

ZÁRADÉK

- a Pedagógiai program 2014. szeptember 1-jétől lép hatályba

- a Pedagógiai programot minden tanév záró értekezletén értékelni kell, s az esetleges felülvizsgálatot el kell végezni

- a Pedagógiai programot módosítani kell, ha ez irányba jogszabályi változás következik be, ill. ha a nevelőtestület, a diákmozgalom, a szülői képviselő erre javaslatot tesz, s azt a nevelőtestület elfogadja; a módosítás előtt be kell szerezni a szükséges véleményeket; a módosítás feltételei és körülményei azonosak az elfogadáskor alkalmazottakkal

- a Pedagógiai program egy-egy példánya megtalálható az intézmény-vezetői, az intézményegységvezetői és a nevelőtanári irodában, ill. az iskolai könyvtárban